

Afgørelser – Reg. nr.: 00522.00

Fredningen vedrører: Finnedal Klippeløkke

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

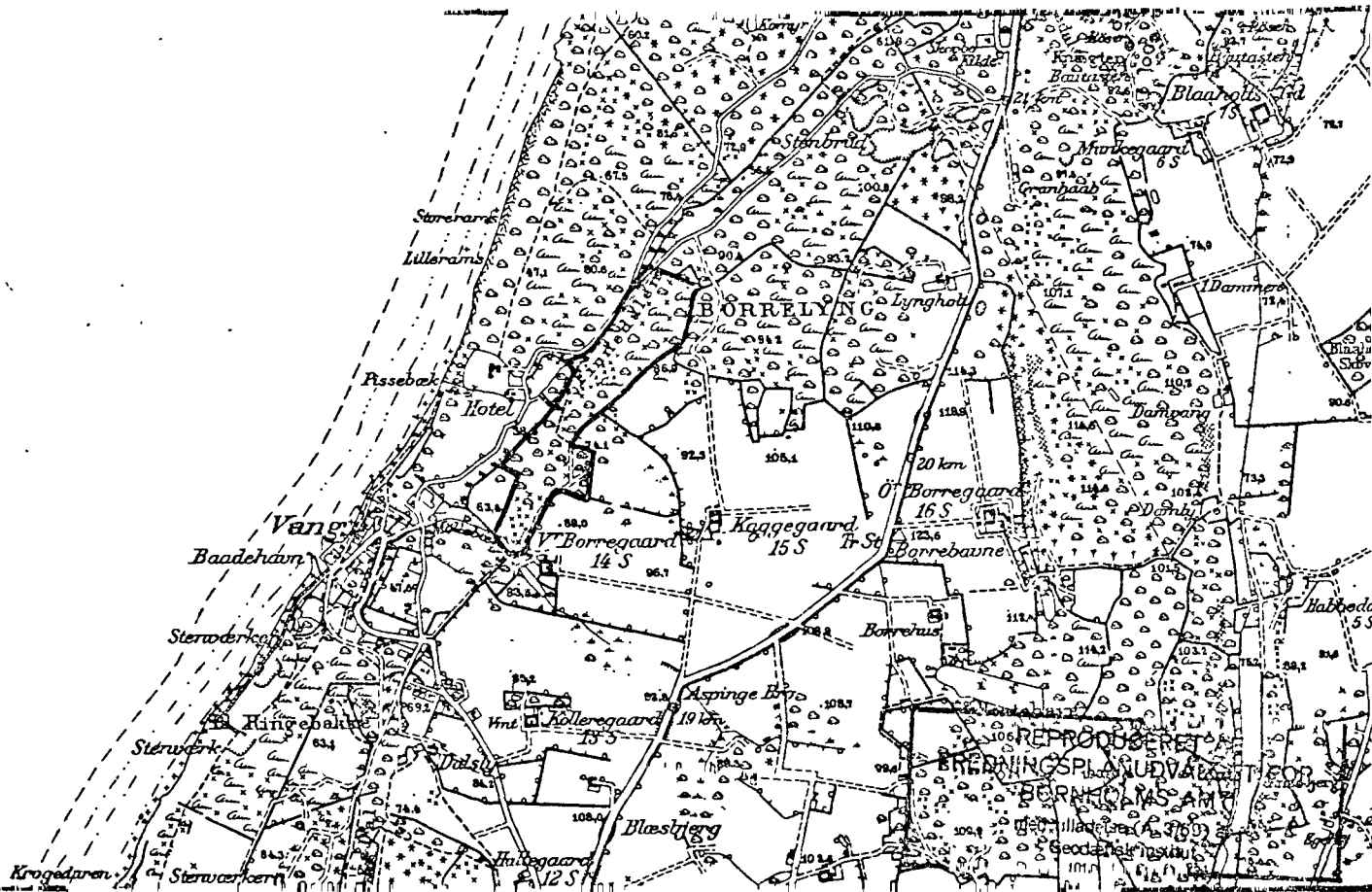
Overfredningsnævnet   09-10-1936

Fredningsnævnet   13-07-1936

Kendelser

Deklarationer

OVERFREDNINGSNÆVNET >

KORTBLAD NR. 5033

1:20000

MATR. NR.: 17^b og 103^v SOGN: Rutsker

AREAL: Fredet areal af 17^b : 3.65 ha
 - - - 103^v : 8.95 ha

EJER: privat

FREDET: Nævnets kendelse, lyst 17.7.1936
 Overfredningsnævnets stadfæstelse, lyst 19.10.1936

FORMÅL: at bevare klippeløkkens skønhed og ejendommelighed

INDHOLD: Fredning af en 850 m lang klippeløkke langs Finnedalens østlige side.

De på området værende klipper og sten må ikke sprænges eller på anden måde ødelægges eller bortfjernes.

Området skal bevares i den naturtilstand, hvori den henligger.

Forbud mod bebyggelse. Bestemmelser angående færdselsret for offentligheden. Bestemmelser angående erstatning for de tab, som fredningen medfører.

PÅTALERET: Fredningsnævnet for Bornholms amts fredningskreds

REG. NR.: 140-04-5

U d s k r i f t

af

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL.

Aar 1936 den 9. Oktober afsagde Overfredningsnævnet paa Grundlag af skriftlig og mundtlig Votering følgende

K e n d e l s e

i Sagen vedrørende Fredning af et under Vestre Borregaard i Rutsker Sogn beliggende Klippeparti (J.Nr. 257/1936).

Den af Fredningsnævnet for Bornholms Amtsradsreds den 13. Juli 1936 afsagte Kendelse er forelagt Overfredningsnævnet i Medfør af Naturfredningslovens § 16.

Overfredningsnævnet har den 29. September 1936 besigtiget det fredede Omraade.

Da Overfredningsnævnet i det Væsentlige kan tiltræde det i Kendelsen anførte, vil Kendelsen være at stadfæste, dog saaledes at den Del af den samlede Erstatning paa 5.000 Kr., som vil være at udrede af Statskassen og Amtsfonden, nemlig 4.800 Kr., udredes med Halvdelen af hver.

T h i b e s t e m m e s :

Den af Fredningsnævnet for Bornholms Amtsradsreds den 13. Juli 1936 afsagte Kendelse stadfæstes, dog med den Ændring, at den Del af Erstatningen, som vil være at udrede af Statskassen og Amtsfonden, udredes med Halvdelen af hver.

P.O.V.

Frederik V. Petersen.

(sign.)

FREDNINGSNÆVNET >

13/7.36

U D S K R I F T

af

Forhandlingsprotokollen for Fredningsnævnet for Bornholms
Amtsraadskreds.

Aar 1936, den 13. Juli Kl. 15 blev i

Sagen angaaende Fredning af den under
Vestre Borregaard beliggende Klippeløkke

afsagt saalydende

K e n d e l s e :

Til Nævnet er der rettet Henstilling om at søge den under Vestre Borregaard i Rutsker Sogn beliggende Klippeløkke fredet, idet det er oplyst, at Gaardenes Ejer Klaus Herman Møller ved Lejekontrakt af 1. Oktober 1935 har bortlejet for 50 Aar den nordligste Del af Klippepartiet med Ret til Stenbrydning til Stenværksejer E. Petersen, Hasle, der agter i en nær Fremtid at flytte sit Stenværk til Stedet og paa-begynde Stensprængning.

Naturfredningskomiteen for Bornholm ved dens Formand Læge E. Madsen har i en til Nævnet afgivet Erklæring udtalt:

"Et Stenbrud paa det paatænkte Sted vil virke fuldstændig ødelæggende paa Finnedalen. Finnedalen regnes - med Rette - for et af de allerskønneste Steder paa Bornholm, og dets Betydning for Almenheden ikke alene her paa Øen men i hele Landet er saa stor, at jeg finder dets Fredning i Henhold til Naturfredningsloven af 8/5 1917 § 1 absolut paakrævet, naar det som nu trues af Ødelæggelse, tilmed en ganske unødvendig Ødelæggelse." Det udtales derhos i Erklæringen, at Fredning af hele Klippeløkken maa anses for ønskelig, men at en Fredning indskrænket til Klippeløkkens nordlige Del anses for forsvarlig, hvis en Reduktion af Arealets Størrelse kan lette Fredningssagens Gennemførelse.

Nævnet har gentagne Gange, senest paa et i Overensstemmelse med Naturfredningslovens § 8 indvarslet Møde, taget Klippeløkken i Øjesyn. Den omfatter Størstedelen af Parcellen Matr. Nr. 103y og en Del af Matr. Nr. 17b af Rutsker, hvilke Parceller i Forbindelse med Matr. Nr. 17a og 14aa af Rutsker er noteret som en Landbrugsejendom. Den strækker sig i en Længde af ca 850 m langs Finnedalens østlige Side, og den består dels af et langstrakt Klippeparti, dels af en Dalstrækning, der

udgør en Del af Finnedalen. Den nordligste Del af Klippepartiet, nemlig den Del, hvor Stensprængningsretten er udlejet, danner et højt Plateau, sparsomt bevokset, med bratte Vægge mod Finnedalen, den midterste Del danner en skovbevokset Skraaning, hvor de nøgne Klipper paa flere Steder træder frem, og den sydligste Del danner atter et højt Plateau med ringe Bevoksning.

Nævnet finder, at Klippeløkken paa Grund af sin Skønhed og Ejenommelighed har en saa væsentlig Betydning for Almenheden, at den bør underkastes Fredning. Efter Nævnets Skøn bør Fredningen ikke indskrænkes til den Del, hvor Stensprængningsretten er udlejet. Nævnet finder, at Løkken udgør et saa væsentligt Led i hele det skønne og meget besøgte, nær Havet liggende Finnedalslandskab, at Fredningen bør omfatte hele Løkken paa en lille Undtagelse nær,

Det Omraade, som herefter vil være at frede, har Nævnet ladet Landinspektør Kofoed, Rønne, indtegne paa et Kort, hvor Omraadet findes skygget med violet. Det udgør 3,65 ha af Matr.Nt.17b og 8,95 ha af Matr.Nr.103y.

For dette Omraade træffes følgende Bestemmelser:

1. De paa Omraadet værende Klipper og Sten maa ikke sprænges eller paa anden Maade ødelægges eller bortfjernes. Ejeren skal dog være berettiget til efter nærmere Aftale med Fredningsnævnet at tage Sten til eget Brug.
2. Den paa Omraadet værende Skovbeplantning maa bevares i sit nuværende Omfang, men maa ikke udvides til de Arealer, hvor der kun er ringe eller ingen Trævækst, disse Arealer skal bevares i sin naturlige Tilstand. Ejeren maa kun foretage Træhugst efter forud indhentet Tilladelse fra Landbrugsministeriets Tilsynsførende med de private Skove i Bornholms Amt, Ejeren skal i det hele med Hensyn til Hugning og Bortrydning samt med Hensyn til Nyplantning til Erstatning for tilladt Hugst i enhver Henseende rette sig efter de Forskrifter, der maatte blive givet af nævnte Tilsynsførende. Dette skal særlig ogsaa gælde eventuelt Paabud om Bortrydning af de Træer, der danner en Hindring for Udsigten fra Skovvæsenets Vej til den nordlige Del af Klippepartiet.
3. Paa Omraadet maa ikke opføres Bygninger, hvortil medregnes Skure, Boder o.lign.
4. Færdsel paa Omraadet skal være tilladt gaaende Personer, der dog

skal rette sig efter de af Ejeren til enhver Tid givne Anordninger, sigtende til at bevare Ro og Orden. Der skal gives gaaende Personer Adgang til Omraadet ad den Vej, der over Matr.Nr.17a og 17b fører fra Rønne-Allinge Landevej forbi Gaardens Bygninger til Omraadet.

5. Kampering, Teltslagning og Baaltænding skal kun være tilladt Ejere og dem, der erholder Ejers Tilladelse dertil. Det forbeholdes Nævne at fastsætte yderligere indskrænkende og regulerende Bestemmelser i disse Henseender.

6. Omraadet maa ikke anvendes til Græsning af løsgaaende Kreaturer.

7. Paataleret har Naturfredningsnævnet for Bornholm.

Saa vel Gaardejer Klaus Herman Møller som Stenværksejer Petersen har fremsat Krav om Erstatning for de Tab, som Fredningen paastaas at ville paaføre dem. Af Panthaverne i Ejendommen har Østifternes Land-Hypothekforening og Københavns Handelsbanks Filial i Rønne hver især nedlagt Paastand om, at den Erstatning, som maatte blive tilkendt Møller, udbetales til dem. Stenværksejer Petersen har borttransporteret sit Krav til A/S De danske Granitbrud, København, paa hans Kreditorer Vegne.

I den mellem Møller og Petersen indgaaede Lejekontrakt er bestemt at Petersen skal yde en fast aarlig Afgift af 100 Kr., hvortil kommer Afgifter efter særlige Takster for de Sten, der tages, naar Bruddet er i Drift, skal Afgifterne udgøre mindst 600 Kr. aarlig. Parterne har dog overfor Nævnet hævdet, at Afgifterne antagelig vil komme til at ligge betydeligt over dette Beløb.

Ifølge de Nævnet foreliggende Oplysninger findes det i høj Grad usikkert, om Petersen vil være i Stand til at kunne drive lønnende Stenhuggervirksomhed i en Aarrække paa det lejede Areal. Da der dog ikke ganske kan bortses fra Muligheden heraf, vil der i Erstatning for det ham paaførte Tab og for den Ulejlighed, han vil have ved at skaffe sig andet Arbejdsfelt, være, at tilkende ham 1500 Kr., der i Henhold til foranførte Transport bliver at udbetale til A/S. De danske Granitbrud.

Da Fredningen vil berøve Møller enhver Mulighed for Indtægt ved Stenbrydning, og idet Hensyn tages til den Raadighedsindskrænkning og de Paalæg, som Fredningen medfører, findes det, at der bør ydes Møller en Erstatning, stor 3500 Kr. Beløbet vil være at udbetale til Møller selv, idet der efter de foreliggende Oplysninger ikke findes Grund til at tage de af Panthaverne nedlagte Paastande til Følge.

Af den samlede Erstatning, udredes 200 Kr. af Hotelejer Holger Colberg, Hotel Finnedalen, ifølge dennes til Nævnet afgivne Tilsagn. Resten af Erstatningen vil, da Fredningen skønnes at have Betydning for hele Landet, være at udrede med 2 Trediedele af Statskassen og 1/3 af den for Købstæder og Land paa Bornholm fælles Amtsfond.

T h i b e s t e m m e s :

Det foran omtalte Omraade af Matr.Nr.103y og 17b under Vestre Borregaard i Rutsker Sogn vil være at frede, Adgang til Omraadet at give og Erstatning at udrede alt i Overensstemmelse med det foran anførte. Af det samlede Erstatningsbeløb 5000 Kr. udredes 200 Kr. Hotelejer Holger Colberg, Hotel Finnedalen, Resten med 2/3 af Statskassen og 1/3 af Bornholms Amtsfond.

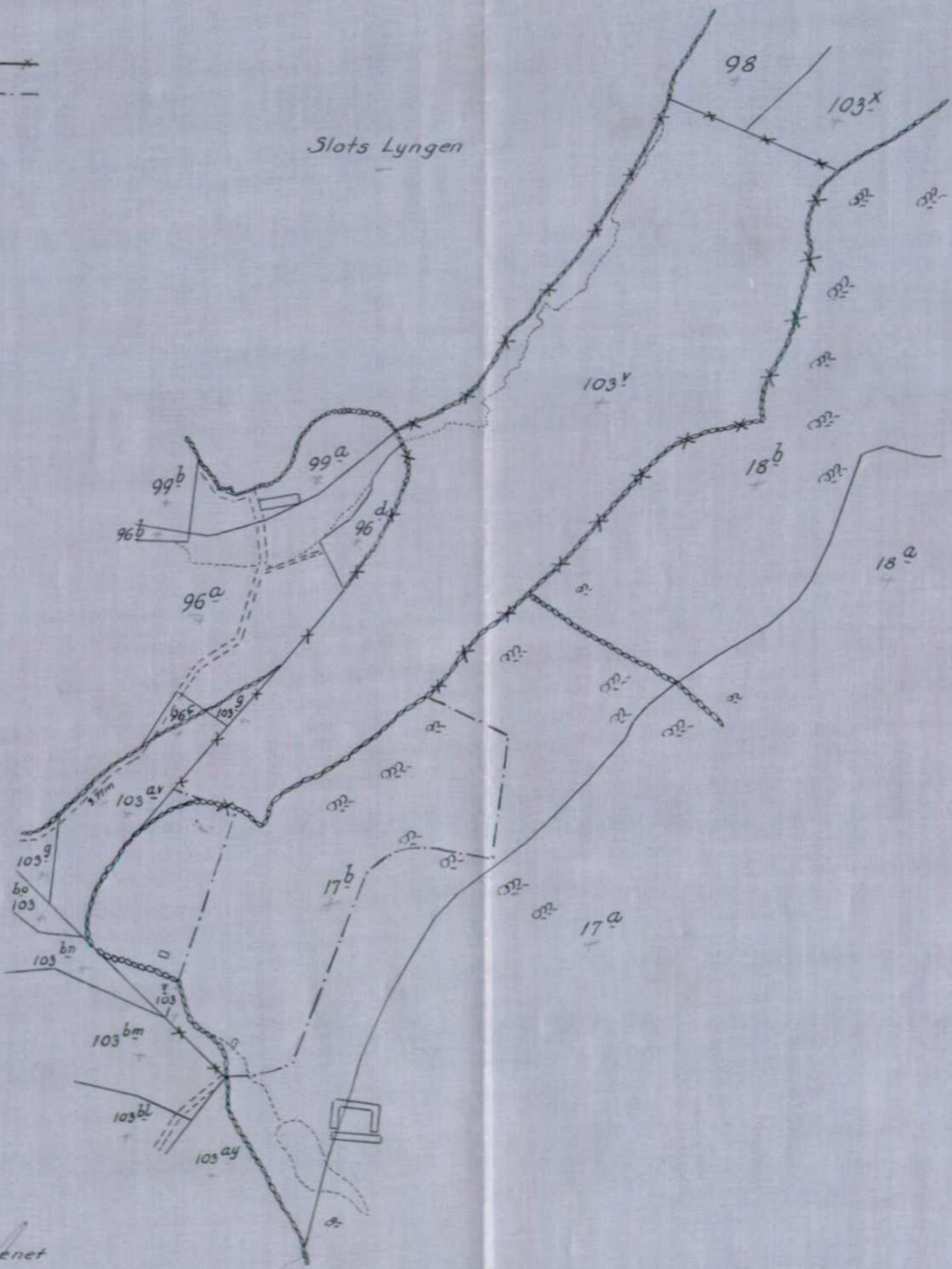
Zeuthen   Georg Hansen   J.O.Kofoed

Fredningsgrænser:

sammenfaldende med Skel
ikke

Slots Lyngen

1:4000

Terræn af

Rutsker Sogn

Nørre Herred

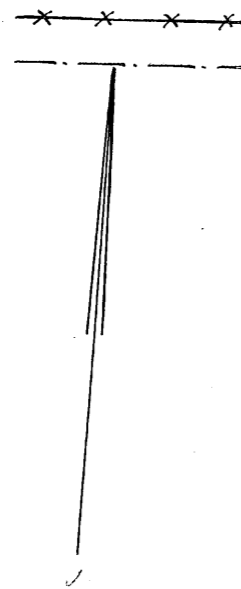
Bornholms Amt

Udfærdiget i Juni 1947
Direktoratet for Matrikulsvæsenet

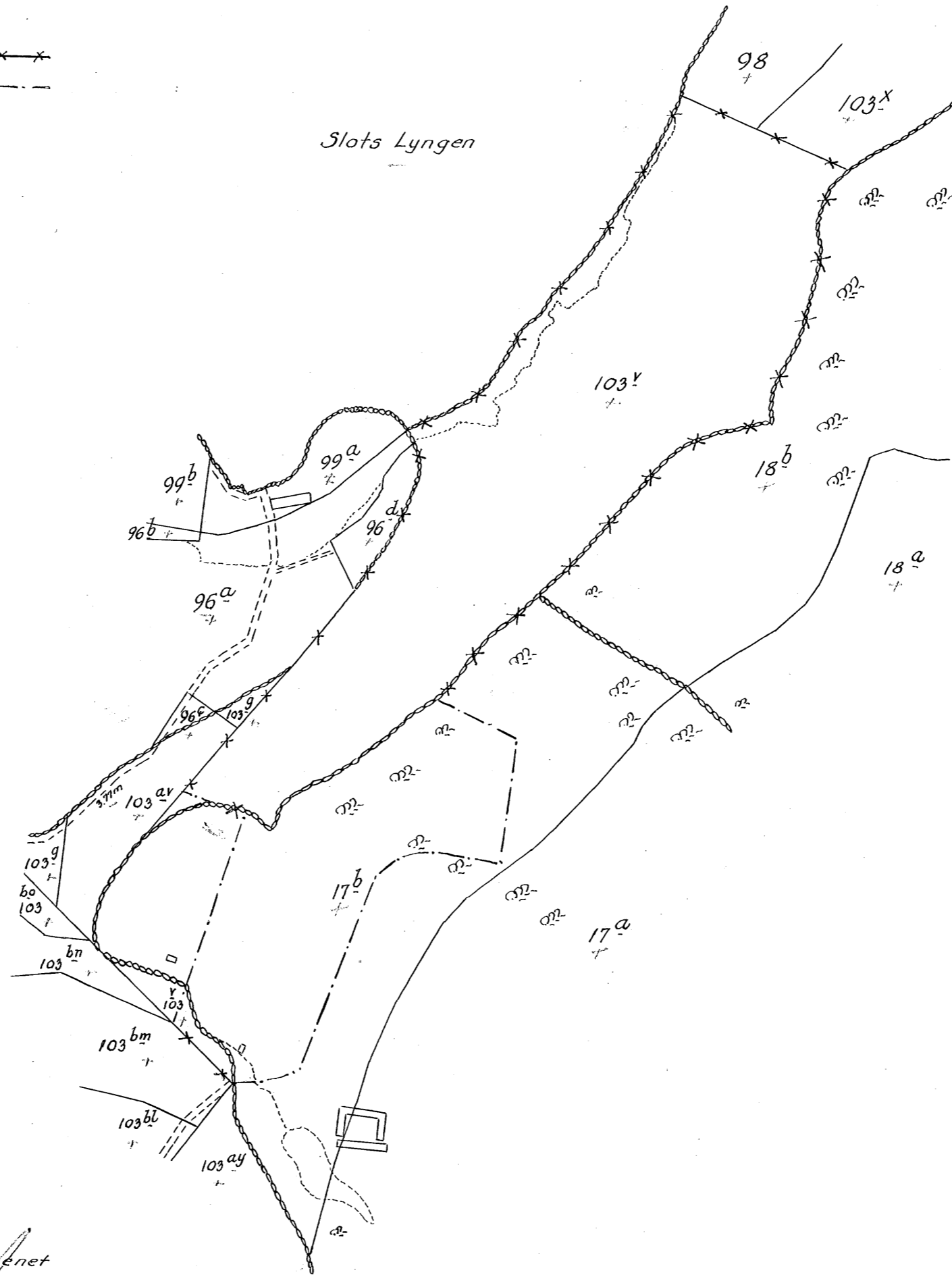
Paulsen

Fredningsgrænser:

sammenfaldende med Skel
ikke

Slots Lyngen

1:4000

Terræn af

Rutsker Sogn

Nørre Herred

Bornholms Amt

Udfærdiget i Juni 1947
Direktoratet for Matrikulsvesenet

[Handwritten signature]